

Aurajoki-Paimionjoki -ryhmän
15. kokous (1/2014)

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Aika: 18.3.2014 klo 10.00 – 12.15

Paikka: Valtion virastotalo, kokoustila Airisto 3 kerros, Itsenäisyydenaukio 2, Turku

Läsnä:	Juha Kääriä (pj.)	Turun AMK
	Sanna Tikander (siht.)	Varsinais-Suomen ELY-keskus/VELHO-hanke
	Timo Saarinen	Airisto-Velkuan kalastusalue
	Matti Jantunen	Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry
	Markku Hyytiä	Turun vesiliikelaitos
	Liisa Piirtola	Turun vesiliikelaitos
	Sinikka Koponen-Laiho	Paimion kaupunki
	Anna Järvinen	Kosken TI kunta
	Jarkko Leka	Valonia
	Nina Pohjanpalo	Liedon kunta
	Aino Launto-Tiuttu	Teho Plus -hanke
	Joni Holmroos	Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry
	Marjo Perkonoja	Varsinais-Suomen ELY-keskus, VELHO-hanke
	Sanna Kipinä-Salokannel	Varsinais-Suomen ELY-keskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi. Tehtiin lyhyt esittelykierros.

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (10.9.2013) muistio.

3. Vesienhoidon, merenhoidon ja tulvasuojelun ajankohtaiset asiat

Sanna Kipinä-Salokannel kertoi vesienhoidon, merenhoidon ja tulvasuojelun ajankohtaisista asioista. Ajankohtaiskatsaus oli koottu jo kokouksen kutsuun. Todettiin hyväksi, että viranomaissuunnittelun yleiset asiat tuodaan kokoukseen tiedoksi jo kutsun yhteydessä ja niitä käsitellään tarkemmin vain, jos kooste herättää osallistujissa kysymyksiä. Ajankohtaiskatsaus muistion on liitteenä 1.

4. Vesienhoidon toimenpiteet Aurajoki-Paimionjoki alueella

Sanna Kipinä-Salokannel esitteli vesienhoidon alustavia toimenpide-ehdotuksia Aurajoen - Paimionjoen alueelle. Käytiin läpi myös ryhmältä tulleita toimenpide-ehdotuksia. Esitys on muistion liitteenä 2.

Keskusteltiin toimenpiteistä.

Maatalouden osalta pohdittiin, että ovatko asetetut ravinnepäästöjen vähennystavoitteet realistisia alueen savimaille ja jos ei, niin miten asiaan pitäisi jatkossa reagoida? Muutetaanko vesienhoidon tilatavoitteita? Todettiin, että tilanne on haasteellinen, mutta ratkaisua ongelmaan ei vielä ole. Todettiin myös, että vesienhoidon ja tulevan ympäristökorvausjärjestelmän toimenpiteitä, tavoitteita ja tuloksia pitäisi seurata paremmin rinnakkain. Todettiin, että maatalouden toimenpiteiden toteuttaminen pitää saada houkuttelevammaksi, joko lisäämällä niiden taloudellista kannattavuutta tai sanktioimalla väärin

tekeminen. Maatalouden toimenpiteiden toteutumista pitäisi valvoa tarkemmin ja neuvontaa pitäisi olla enemmän, jotta saadaan myös ”ei oikein toimivat” viljelijät mukaan työhön.

Jätevesien osalta todettiin, että noin kolmen vuoden päästä lähes kaikki Aurajoen kunnat puhdistavat jätevetensä Kakolan puhdistamossa ja jätevesikuormitus Aurajokeen vähenee tältä osin. Vain Koski Tl:ään jää oma puhdistamo. Todettiin, että haja-asutusalueiden kiinteistöpuhdistamoista noin 70 % ei vielä ole tehnyt tarvittavia uudistuksia. Työtä vielä riittää ja epäiltiin, että ennättääkö haja-asutusalueen asukkaat saada järjestelmänsä lain mukaisiksi määrättyssä ajassa ilman kehittämishanketta.

Vesistökuunnostusten, -rakentamisen ja säännöstelyn osalta toivottiin Paimionjoen kalatietarkastelun aloittamista edes keskustelutasolla. Työ on haastavaa säännöstelypatojen vuoksi, mutta todettiin, että jostain se olisi hyvä aloittaa. Askalan padolla tasainen virtaama edesauttaa alueen Natura-arvojen säilymistä. Turun ammattikorkeakoululta on valmistunut Aura-, Hirvi-, Mynä- ja Laajoet kattava kalataloudellinen kunnostustarveselvitys (Taimen Turun seudun virtavesissä 2013. Jussi Laaksonlaita & Eemeli Huhta toim.). Selvitys on muistion liitteenä 3. Paimionjoen kalataloudellinen kunnostustarveselvitys on valmistumassa. Pienet joet, kuten esim. Raisionjoki, ovat vielä vaille selvityksiä. Paimionjoella joen säännöstelykäytäntöjen kehittämistyön yhteydessä tarkastellaan mahdollisia kunnostustoimia mm. Karjakosken ja Hovirinnankosken osalta sekä mahdollista takaisinvirtaamaa estävää patoa Painio-järveen.

5. Turun ammattikorkeakoulun hankkeita

Juha Kääriä kertoi ammattikorkeakoulun käynnissä olevista ja valmistuneista hankkeista:

Active Wetlands laaja yhteistyöhanke, jossa olivat mukana MTT, WWF Suomi, Suomen ympäristökeskus (SYKE), Turun ammattikorkeakoulu, Viron maayliopisto sekä virolainen WWF:n sisärjärjestö ELF. Hankkeessa kehitettiin ja testattiin kosteikkojen vesiensuojelun tehostamista mm. kemiallisella vedenkäsittelyllä. Hankkeen sivut: <http://wwf.fi/activewetlands>

Ravinnehaavi-projekti on Ympäristöministeriön Raki-ohjelmalla rahoitettu hanke, jossa kehitetään patentoidun ravinnekierrätyksen mahdollistavaa vesiensuojelumenetelmää, Ravinnehaavia. Hankkeen Internet-sivut: <http://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-palvelut/tutkimus-kehittaminen-ja-innovaatiot/hae-projekteja/ravinnehaavi/>

Lisäksi Juha Kääriä toi esille, että uudet rahoitusohjelmat ovat avautumassa ja nyt kannattaa hanke-toimijoiden olla hereillä ja tehdä yhteistyötä hankevalmistelussa. AMK on toteuttanut useita kansainvälisiä hankkeita ja voi olla mukana hanketoteutuksessa jatkossakin:

Central Baltic -ohjelman rahoitus avautuu syksyllä. <http://www.centralbaltic.eu/>

Horizon 2020, EU:n tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelma, joka rahoittaa tutkimus- ja innovaatiohankkeita: <http://www.tekes.eu/horisontti-2020/>

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoituksen sivusto www.rakennerahastot.fi on verkkopalvelu hakijoille, viranomaisille ja kaikille EU-rahoituksesta kiinnostuneille. Länsi-Suomen alueella ohjelmakautta 2014-2020 koskevat avoimet haut aloitetaan näillä näkymin toukokuussa.

6. Paimionjoen ja Paimionlahden Natura 2000 hoito- ja käyttösuunnitelmat

Marjo Perkonaja esitteli VELHO-hankkeessa valmistuvia hoito- ja käyttösuunnitelmia ja niissä esitetyjä toimenpiteitä. Esitys muistion liitteenä 4

7. Ajankohtaista vesistöalueella

- Paimionjoen säännöstelyssä ei tänä vuonna vähäisen lumimäärän vuoksi ole tarvetta kevät-kuoppaan
- Uudet vesistöalue-esitteet ovat valmistuneet. Esitteitä voi ladata Pro Saaristomeren Internet-sivuilta: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Pro_Saaristomeri/Toiminta/Vesistoaluetointa tai pyytää niitä sanna.tikander@ely-keskus.fi
- Vesienhoidon organisaatioiden toimivuutta tarkasteleva Toimintamallianalyysi 2012 on valmistunut ja sen voi ladata julkaisuarkisto Doriasta: <http://www.doria.fi/handle/10024/94321>
- Rahoitusta maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden suunnitteluun. Määräraha on tarkoitettu useiden tilojen yhteisten vesitaloudellisten toimenpiteiden hankekohtaiseen suunnitteluun. Määrärahalla on rahoitettu pääasiassa kosteikkojen teknisiä suunnitelmia, mutta myös muiden vesitaloudellisten toimenpiteiden suunnittelua voidaan rahoittaa. Lisätietoa: Mikko Jaakkola, ylitarkastaja, [mikko.j.jaakkola @ ely-keskus.fi](mailto:mikko.j.jaakkola@ely-keskus.fi), puh: 0295 022870
- Tukea vesistökuunnostuksiin kannattaa kysyä ELY-keskuksesta muutenkin

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään syksyllä 2014 vesienhoitohankkeiden rahoitusta ja toteutusta edistävänä klinikkana. Todettiin, että liian isolla porukalla klinikkaa ei ole aiheellista järjestää, vaan tilaisuus on pidettävä riittävän pienenä, 1 / vesistöalue, tai yleisemmän ison tilaisuuden jälkeen on syytä pitää erillinen jokaista vesistöaluetta koskeva pienempi kokous, jossa käsitellään ko. alueen asioita tarkemmin.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti paikalla olijoita ja päätti kokouksen kello 12.15

Sanna Tikander

koordinaattori, VELHO -hanke/kokouksen sihteeri

Jakelu: Ryhmän jäsenet